

Жаңа 2026 жыл
құтты болсын!

Жаңа жыл үлкен үміт, шаттық пен қуаныштың жылы болсын! Әрбір күніміз жақсылыққа, қуанышқа, шаттыққа және бақытқа толы болсын!

Келер жыл өмірімізді мәнді оқиғаларға, татулық пен жасампаздыққа толтырайық! Ортақ шаңырағымыздың жарқын келешегі үшін еңбектеніп жүрген барша азаматтарға бейбіт өмір, тыныштық, мол жақсылық тілейміз.

Сіздерге зор денсаулық тілейміз, еңбектеріңіз жемісті болсын, әрбір игі істер мен жаңа бастамаларыңызға сәттілік серік болып, отбасыларыңызға баянды бақыт пен бақ-береке келсін!

Құрметпен,
«Сыр Табиғаты» газетінің редакциясы.

ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР САЛАЛАРЫНДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ЖОБАЛАР

Экология және табиғи ресурстар салаларында цифрлық жобаларды енгізу туралы бүгін брифинг барысында Экология вице-министрі Нұрлан Құрмаев мәлімдеді.

Алғашқы жоба - Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі. Бұл - «бір терезе» қағидаты бойынша жұмыс істейтін, экологиялық қордың бүкіл инфрақұрылымына қолжетімділікті қамтамасыз ететін және мемлекет, табиғат пайдаланушылар мен қоғам арасындағы толық өзара іс-қимылды жүзеге асыратын көпфункционалды платформа. Платформаның негізгі бағыты - экологиялық мониторинг жүргізу, сондай-ақ барлық экологиялық ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін қамтамасыз ету.

Вице-министр атап өткен келесі жоба қатты тұрмыстық қалдықтарды басқару саласын цифрландыруға бағытталған. Бұл бағытта Астана қаласының әкімдігімен бірлесіп цифрлық шешімді енгізу бойынша пилоттық жоба іске асырылды: ҚТҚ инфрақұрылымының цифрлық картасы қалыптастырылып, цифрлық маршруттар әзірленді, қоқысты шығару фактісін нақты уақыт режимінде растау процесі цифрландырылды. Нәтижесінде пилоттық аумақтарда қоқыстың кепілді түрде шығарылуы қамтамасыз етіліп, халық тарапынан түсетін шағымдар азайды.

Сондай-ақ EcoQolday жүйесінің енгізілгені атап өтілді. Бұл - елдегі қалдықтарды мониторингтеу, есепке алу және басқаруды қолдау үшін құрылған цифрлық ақпараттық жүйе мен мобилді қосымша. Жүйе қалдықтарды жинау, тасымалдау және қайта өңдеу процесін автоматтандыруға мүмкіндік беріп, заманауи экологиялық саланың дамуын ынталандырады.

«Бүгінгі таңда платформа арқылы шамамен 50 мың тонна қалдық жиналып, қайта өңдеуге жіберілді, 830 млн теңге төленді», - деп атап өтті вице-министр.

«Таза Қазақстан» бастамасы аясында халық үшін Telegram чат-боты іске қосылды. Ол арқылы

тұрғындар экология және абаттандыру мәселелері жөнінде қарапайым тәсілмен хабарлай алады. Аталған сервис 20 санат бойынша өтінімдерді қабылдауға мүмкіндік береді (қоқыс жинау, заңсыз қоқыс үйінділері, көшелер, саябақтар және өзге де қоғамдық кеңістіктерге қатысты мәселелер).

Бүгінгі таңда чат-бот мемлекет пен азаматтар арасындағы өзара іс-қимылдың тиімді құралына айналып, кері байланыстың сапасын арттырып, экологиялық ортаны жақсарту бойынша шараларды қабылдауды жеделдетті.

Сондай-ақ «Tabigat.gov.kz» табиғи ресурстардың интерактивті картасын енгізу туралы айтылды. Бұл - ғарыштық мониторингті қолдана отырып, еліміздің экологиялық жағдайы мен табиғи ресурстарының жай-күйі туралы

ақпарат ұсынатын геоақпараттық платформа. Баяндамасының қорытындысында вице-министр орман өрттерін ерте анықтау жүйесінің енгізілуі, сондай-ақ киік дериваттары мен ағаш материалдарын таңбалау жобалары туралы мәлімдеді. Айта кетейік, таңбалау және қадағалау жүйесі - тауарлардың заңды шығу тегі мен олардың айналымының барлық кезеңдеріндегі қозғалысын бақылауды қамтамасыз ететін цифрлық құрал. Киік дериваттары мен ағаш материалдарын таңбалау заңсыз айналым мен көлеңкелі нарықты қысқартуға мүмкіндік беріп, мемлекеттің бақылаудың тиімділігін арттырады.

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар Министрлігі, www.gov.kz материалдар бойынша, фото www.gov.kz.

12+ №47(525)

24 желтоқсан
декабря 2025

Сәрсенбі • Среда • Wednesday

КАЗАХСТАН НАЧАЛ РАБОТУ
НАД МЕЖГОСУДАРСТВЕННОЙ
ПРОГРАММОЙ ПО КАСПИЮ

ЧИТАЙТЕ НА 4-Й СТРАНИЦЕ

ПРОМЫШЛЕННЫЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ
КАЗАХСТАНА ПЕРЕЙДУТ
НА ПОВТОРНОЕ
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВОДЫ

ЧИТАЙТЕ НА 5-Й СТРАНИЦЕ

ПРОСТОЙ СПОСОБ
СОЗДАТЬ НОВОГОДНЕЕ
НАСТРОЕНИЕ: 5 АРОМАТОВ

ЧИТАЙТЕ НА 8-Й СТРАНИЦЕ

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ КЫЗЫЛОРДА	Ср., 24 декабря 2025	Чт., 25 декабря 2025	Пт., 26 декабря 2025	Сб., 27 декабря 2025	Вс., 28 декабря 2025	Пн., 29 декабря 2025	Вт., 30 декабря 2025
 Источник: gismeteo.kz	 +1°C Облачно	 +2°C Облачно	 +2°C Облачно	 -2°C Облачно	 +3°C Облачно	 +3°C Облачно	 +5°C Малооблачно
Долгосрочный прогноз погоды является ориентировочным и отражает только характер изменения погоды.	0°C 1 м/с ЮЗ 95% влажн. 758 мм рт.ст.	-3°C 1 м/с Ю 96% влажн. 755 мм рт.ст.	-10°C 3 м/с З 88% влажн. 760 мм рт.ст.	-10°C 4 м/с В 96% влажн. 759 мм рт.ст.	-4°C 2 м/с Ю 87% влажн. 749 мм рт.ст.	-4°C 2 м/с З 94% влажн. 750 мм рт.ст.	-1°C 2 м/с В 92% влажн. 748 мм рт.ст.

ЖАҢА САЛЫҚ КОДЕКСІНДЕГІ ҚОСЫЛҒАН ҚҰН САЛЫҒЫНА ҚАТЫСТЫ ӨЗГЕРІСТЕР

Қосылған құн салығы (әрі қарай – ҚҚС) төлеушілер мыналар:

- Қазақстан Республикасында салық төлеушілер базасында қосылған құн салығы бойынша тіркеу есебіне қою жүргізілген тұлғалар;

- ЕАЭО кеден заңнамасына және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес тауарларды Қазақстан Республикасының аумағына импорттайтын тұлғалар.

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап айналымдар мен импортқа ҚҚС 16 пайыздық мөлшерлеме бойынша салық салынады.

ҚҚС бойынша декларацияны ұсыну бойынша кезең шектелді – ол күнтізбелік тоқсаннан кейінгі айдың 15-інен ерте емес және күнтізбелік тоқсаннан кейінгі екінші айдың 15-інен кешіктірмейтін уақытты құрайды. Мысалы, 1-тоқсанның декларациясын 15 сәуірден ерте емес және 15 мамырдан кешіктірмей тапсыру керек.

Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алған күн бойынша есепке алу күніне қатысты

Қазір ҚҚС төлеуші сатып алынған тауарлар, жұмыстар, қызметтер бойынша ҚҚС сомасын мына күндердің қайсысы кешірек болса, сол күні есепке жатқызады:

- тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алу күні;
- ЭШФ жазып беру күні.

ҚҚС бойынша салық есебін жүргізуді оңайлату мақсатында, ҚҚС-ты есепке жатқызуға бірыңғай күн болады, ол - тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алу күні бойынша болады.

Бұл ретте ҚҚС төлеуші ҚҚС бойынша декларация ұсынылғанға дейін ЭШФ АЖ-да есепке алғаны туралы белгі қояды.

Қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне қатысты да өзгерістер енгізілді.

Қосылған құн салығын төлеушіні тіркеу есебіне қою:

- 1) салық төлеушіні тіркеу есебіне ерікті түрде қою;
- 2) салық төлеушіні тіркеу есебіне міндетті түрде қою;
- 3) салық төлеушіні тіркеу есебіне шартты түрде қою түрінде жүзеге асырылады.

Салық төлеушінің тіркеу есебіне қоюға:

- 1) мемлекеттік мекеме;
- 2) резидент-занды тұлғаның құрылымдық бөлімшесі;
- 3) жеке практикамен айналысатын адам;
- 4) арнаулы салық режимін қолданатын салық төлеуші;
- 5) жеке тұлға жатпайды.

Айналымның шекті шегі 10 000 еселенген АЕК-ке тең.

Салықтық өтініш айналымның шекті шегінен асқан күннен бастап 5 жұмыс күнінен кешіктірмей беріледі.

Айналымның шекті шегінен асатын мәміле жасалған жағдайда, салық төлеуші осындай мәміле бойынша айналым жасалғанға дейін салықтық өтініш береді.

Айналымның шекті шегінен асатын және салық төлеушіні тіркеу есебіне қойған күнге дейінгі кезеңде жасалған айналым жауаптылыққа тарту үшін есепке қойылмаған кезең үшін салық салынатын айналым деп танылады.

Салық төлеуші салық төлеушінің тіркеу есебінен:

- 1) салық салудың жалпыға бірдей белгіленген тәртібінен арнаулы салық режиміне көшкен кезде;
- 2) салық төлеушінің қызметі тоқтатылған немесе ол таратылған кезде шығарылады.

Айналымның шекті деңгейіне жетпеуіне байланысты есептен шығару көзделмеген.

Р.ОРАЛБАЕВА,

Арал ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер Басқармасының бас маманы.

СЕНАТ ОДОБРИЛ ПОПРАВКИ В КОДЕКС РК О НЕДРАХ И НЕДРОПОЛЬЗОВАНИИ

Депутаты Сената, рассмотрев в двух чтениях, одобрили Закон «О внесении изменений и дополнений в Кодекс РК «О недрах и недропользовании», передает корреспондент агентства Kazinform.

Документ направлен на дальнейшее совершенствование системы недропользования, в части привлечения инвестиций в разработку недр, повышения прозрачности и цифровизации процессов недропользования.

В частности, вносятся изменения и дополнения касательно:

- закрепления приоритетного права на разведку и добычу твердых полезных ископаемых для стратегических инвесторов, реализующих крупные промышленно-инновационные проекты стоимостью свыше 14,5 млн. МРП;
- увеличения доли внутристрановой ценности в работах и услугах с 50% до 70% при проведении операций разведке и добыче полезных ископаемых и урана;
- механизма проведения электронных аукционов по предоставлению права недропользования;
- получения права недропользования на объектах размещения техногенных минеральных образований на территории населенных пунктов;
- усиления ответственности за сокрытие или представление заведомо недостоверных сведений о недрах и недропользовании в отчетности;
- запрета на извлечение горной массы и (или) перемещение почвы на участке разведки твердых полезных ископаемых без разрешения, а равно с нарушением требований выданного разрешения и другие.

Кроме того, единая платформа недропользования определяется как государственная информационная система, которая обеспечивает оказание государственных услуг и информационное взаимодействие между государственными органами, недропользователями и иными заинтересованными лицами в сфере недропользования, в том числе посредством интеграции с другими объектами информатизации.

Закрепляется статус Национальной геологической службы как национального оператора в области геологии, подведомственной организации уполномоченного органа по изучению недр, не подлежащей приватизации.

По материалам К.Кушановой, inform.kz, фото: agmpnews.kz.

ОЛЖАС БЕКТЕНОВ: НУЖНО УСКОРЕННО ПЕРЕХОДИТЬ НА ТЕХНОЛОГИИ «ЧИСТОГО УГЛЯ»

Под председательством Премьер-министра Олжаса Бектенова состоялось заседание Совета по переходу к «зеленой экономике» при Президенте Республики Казахстан, передает агентство Kazinform со ссылкой на primeminister.kz. Участие в заседании приняли руководство министерств экологии и природных ресурсов, энергетики, акимы Павлодарской области и города Алматы, руководители крупных энергетических предприятий и представители экспертной общественности.

Внимание уделено реализации поручений Главы государства по модернизации энергетической отрасли с переходом на наилучшие доступные техники и поэтапным внедрением отчетности устойчивого развития (ESG).

Министр экологии и природных ресурсов Ерлан Нысанбаев доложил, что порядка 39% от общих выбросов загрязняющих веществ в РК дают предприятия энергетической отрасли. В разрезе регионов большая часть выбросов приходится на Павлодарскую область, где основными загрязнителями являются Экибастузские ГРЭС-1 и ГРЭС-2. Кроме того, в городе Алматы сохраняется высокий уровень загрязнения воздуха.

О проводимой работе по сокращению эмиссий заслушаны доклады руководителей ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 им. Булата Нуржанова», АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2», АО «Алматинские электрические станции». В целях соблюдения принципов устойчивого развития на трех объектах внедряется автоматизированная система мониторинга (АСМ) эмиссий. Данные передаются в Минэкологии в режиме реального времени. Полное подключение планируется в 2026 году.

Вице-министр энергетики Сунгат Есимханов проинформировал об исполнении поручений Президента по использованию технологий «чистого угля». Так, наряду с модернизацией действующих объектов, ужесточены требования к новым запускаемым предприятиям, которые, согласно нормам Экологического кодекса, будут работать уже с учетом более строгих экологических стандартов.

Президентом поставлены задачи по улучшению экологической обстановки в стране. В Концепции по переходу к «зеленой экономике» определены ключевые индикаторы по снижению загрязнения воздуха и переработке промышленных отходов. Вопрос стоит в правильной реализации тех задач, которые уже закреплены в стратегических документах. Это прямая задача всех ответственных госорганов и организаций. Каждое предприятие должно работать над сокращением эмиссий в окружающую среду и переработкой золошлаковых

отходов, - отметил Олжас Бектенов.

Кроме того, Главой государства перед Правительством поставлена задача по коренной модернизации энергетической отрасли.

Нужно ускоренно переходить на современные технологии «чистого угля». Это повысит эффективность работы угольных электростанций и снизит выбросы в окружающую среду. От угольной генерации мы не можем отойти – это объективная реальность, тем более с нашими запасами. Поэтому мы будем это использовать. При этом все энергопроизводящие мощности на угле должны соответствовать современным требованиям. Новые технологии дают практически нулевые выбросы при сжигании. Результатом каждой модернизации на энергоисточниках должно стать соответствие требованиям по минимальным выбросам. К этому надо стремиться и не отходить от этой генеральной линии. У нас впереди большие проекты по строительству трех ТЭЦ, по новым энергоблокам в Экибастузе, поэтому все эти новые проекты однозначно будут реализовываться по совершенно новым требованиям, с нулевыми выбросами, - подчеркнул Премьер-министр.

С вопросами и предложениями выступили представители общественных организаций исполнительный директор Казахстанской ассоциации по управлению отходами «KazWaste» Вера Мустафина, директор Научно-образовательного центра «Зеленая Академия» Бахыт Есекина, председатель правления Ассоциации экологических организаций Казахстана Айгуль Соловьева. По итогам совещания Премьер-министр Олжас Бектенов поручил принять меры по ускоренному переходу на современные технологии «чистого угля». При реализации проектов по строительству тепловых электроцентрали в г. Кокшетау, Семей и Усть-Каменогорск должно быть обеспечено только применение чистых технологий.

В части цифровизации энергосектора Министерству энергетики поручено изучить передовые технологии ИИ, а также имеющиеся отечественные цифровые решения для применения в отрасли.

Кроме того, поручено провести инвентаризацию всех промышленных отходов с последующим вовлечением всех отходов во вторичный оборот путем внедрения современных технологий переработки и утилизации.

По материалам Ж.Мухамедияровой, inform.kz, фото: primeminister.kz.

КАЗАХСТАН ПРЕДЛАГАЕТ СОЗДАТЬ МЕЖДУНАРОДНУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ UN WATER

Особый интерес для нас представляет японский опыт автоматизации и цифровизации водной отрасли. Об этом заявил Глава государства во время выступления на первом саммите Диалога «Центральная Азия - Япония» в Токио, передает агентство Kazinform со ссылкой на Акорду.

Можно было бы разработать совместную программу по развитию водного хозяйства с включением таких критически важных мер, как обмен передовыми технологиями водосбережения, совместные научные исследования и сотрудничество в сфере дистанционного зондирования Земли.

Казахстан предлагает создать новую международную организацию под эгидой ООН - UN Water International Organization, которая могла бы объединить разрозненные мандаты других организаций по водной проблематике.

Приглашаем японских политиков, общественных деятелей, предпринимателей, экспертов принять участие в Региональном экологическом саммите, который состоится в Астане в апреле следующего года, - заявил Касым-Жомарт Токаев.

Как сообщалось ранее, Касым-Жомарт Токаев выступил на первом саммите Диалога «Центральная Азия - Япония». Президент Казахстана отметил, что в рамках визита в Японию подписаны более 60 двусторонних документов, в том числе коммерческих соглашений, на сумму свыше 3,7 млрд долларов. Глава государства приветствовал решение Японии участвовать в развитии порта Актау и выразил заинтересованность в японских инновациях и инвестициях в энергетике, а также в проектах Японии

в области управления ядерными отходами. Также Президент заявил о том, что Казахстан и Япония запустили проект Next-Generation SmartMining Plus, направленный на цифровизацию производственных процессов. Президент предложил провести встречу ученых «Центральная Азия – Япония» в Астане, поднял проблему Аральского моря.

По материалам Ж.Мухамедияровой, inform.kz, фото: Anadolu.

БОТУЛИЗМНІҢ АЛДЫН АЛУ

Ботулизм - жалпы организмнің улануына әкеліп соғатын инфекциялық аурудың ауыр түрі. Ботулизм Clostridium botulinum таяқшасы бөліп шығаратын улы затпен (токсин) бүлінген тамақтан жұғады. Ботулизм адамдарға көкөністен, саңырауқұлақтан, еттен, балықтан технологиялық ереже сақталмай дайындалған әр түрлі консервіленген тағамдарды пайдаланғанда жұғады. Ауру белгісі 2-12 сағаттан кейін байқала бастайды, адамның басы ауырып, ұйқысы қашады, әлсірейді, лоқсып құсады, жүрегі тоқтап қалғандай болып,

аузы құрғап, үнемі шөлдеп тұрады. Сонымен қатар көздің қарашығы ұлғайып, зат қосарланып көрінеді, адамның жұтынуы қиындап, бірте-бірте даусынан айрылады. Ботулизмнің алғашқы белгісі білінісімен науқасты ауруханаға жатқызу керек. Оған жедел түрде Ботулизмге қарсы арнаулы иммунды сарысу егіледі.

Мұндай сарысуды науқаспен бірге болып, уланған консервімен тамақтанған басқа адамдарға да егу қажет. Бұл аурудан сақтану үшін азық-түліктерді өңдегенде, тасымалдағанда, сақтағанда, дайындағанда, соның ішінде үйде консервілегенде санитарлық-гигиеналық ережелерді мұқият орындау қажет. Ботулизм ауруы-бұл тамақтан уланудың ауыр түрі, уақытында дәрігерге көрінбесе өлімге әкеліп соқтыруы мүмкін.

Ботулизм ауруының алдын алу жолдары: санитариялық тазалықты сақтау, тамақ өнімдерін консервілеуде технологиялық процесті қатаң сақтау, консервіленген өнімдерді сақталуын қадағалау, жылы, ыстық орындарда сақтамау; сауда объектілерінен үй жағдайында дайындалған консервіленген саңырауқұлақ, көкөніс, салат, ет, балық өнімдерін сатып алмау; консервіленген салаттарды пайдаланған кезде сақтайтын, пайдаланатын уақыт мерзімін қараңыз; консервіленген өнімдерді пайдалану алдында қақпағы күмпиген (сінген) бомбаж және «бұлыңғыр» түрдегі өнімдерді пайдаланбау.

Жанар Пермебайқызы БИСЕНБАЙ,
Сырдария аудандық СЭББ жетекші маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

ТЕХНОЛОГИИ ДЛЯ СНИЖЕНИЯ ВЫБРОСОВ ВНЕДРЯЮТ В 50 КРУПНЫХ КОМПАНИЯХ КАЗАХСТАНА

ТОП-50 крупных компаний начали процедуру получения комплексных экологических разрешений на основе внедрения наилучших доступных технологий. Реализуются соответствующие дорожные карты. Об этом говорилось на заседании Совета по переходу к «зеленой экономике» при Президенте РК, передает агентство Kazinform со ссылкой на primeminister.kz. Предприятия ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 им. Булата Нуржанова», АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2» и АО «Алматинские электрические станции» реализуют утвержденные Минэнерго дорожные карты, предусматривающие поэтапную модернизацию газоочистных систем, обновление электрофильтров, снижение выбросов оксида азота, серы и пыли, а также переход на более экологичные технологические решения, что подтверждает ориентир на устойчивое развитие и переход к более чистой энергетике.

На Экибастузскую ГРЭС-1 приходится 34% всех выбросов Павлодарской области. На ряде энергоблоков проведен капитальный ремонт электростатических фильтров, что позволило снизить концентрацию пыли с 400 мг/м³ до 350 мг/м³. Кроме того, за 2023-2025 гг. в санитарно-защитной зоне высажено около 23 тыс. саженцев, рекультивировано порядка 250 га золоотвала. За этот период общий объем инвестиций в меры по защите окружающей среды составил порядка 5 млрд тенге.

Также 8,8% выбросов в регионе формирует Экибастузская ГРЭС-2. Модернизация систем аспирации снизила выбросы на 2,57 тыс. тонн. Применение микроимпульсной технологии дополнительно позволяет снизить концентрацию выбросов пыли. Также реализуется комплекс мер - пылеподавление золоотвалов, переработка сухой золы, озеленение и уход за зелеными насаждениями на территории промплощадки и поселка Солнечный. Объем запланированных инвестиций на 2025-2027 годы составляет 8,1 млрд тенге.

В общей доле выбросов загрязняющих веществ от промышленных предприятий города Алматы 83% занимает АО «Алматинские электрические станции». АлЭС реализует масштабную экологическую трансформацию - переход на газ. Это позволит снизить выбросы на ТЭЦ-2 на 93%, а на ТЭЦ-3 - на 88%. При этом полностью будут исключены выбросы пыли и оксидов серы, снизятся выбросы оксидов азота с 680 мг/м³ до 35 мг/м³.

Аналогичная работа по модернизации и переводу на газ со снижением выбросов вредных веществ проводится на ТЭЦ-3. В результате здесь также будут полностью исключены выбросы пыли, оксидов серы и сокращены выбросы оксида азота. За последние два года затраты предприятия на охрану

окружающей среды составили порядка 3,2 млрд тенге.

С вопросами и предложениями выступили представители общественных организаций.

Исполнительный директор Казахстанской ассоциации по управлению отходами «KazWaste» Вера Мустафина подняла вопрос утилизации опасных отходов.

Директор Научно-образовательного центра «Зеленая Академия» Бахыт Есекина инициировала дополнительные критерии для деятельности предприятий в декарбонизации. Также ею было предложено усилить взаимодействие с международными организациями для привлечения климатического финансирования на снижение выбросов и достижение углеродной нейтральности.

Председатель правления Ассоциации экологических организаций Казахстана Айгуль Соловьева призвала предприятия активизировать работу по борьбе с парниковым эффектом, внедрению ESG-принципов и снижению углеродного следа.

Отмечено, что в городе Алматы уровень экологических стандартов сопоставим с европейскими показателями, что связано с высокой вовлеченностью граждан и развитием корпоративной социальной ответственности. В то же время отмечена необходимость усиления работы на отдельных теплоэнергетических объектах, входящих в группу «Самрук-Казына», и детальной проработки внедрения технологических решений.

По материалам Ж.Мухамедияровой,
inform.kz, фото: primeminister.kz.

БОЛЕЕ 80% ГЕОЛОГИЧЕСКИХ ДАННЫХ КАЗАХСТАНА УЖЕ ОЦИФРОВАНО

АО «Национальная геологическая служба» продолжает системную работу по цифровой трансформации геологической отрасли страны. В соответствии с поручением Главы государства, деятельность Службы направлена на обеспечение комплексной сервисной поддержки инвесторов и повышение эффективности управления минерально-сырьевой базой Казахстана, сообщает Kazpravda.kz.

Работа НГС сосредоточена на трёх ключевых направлениях - сбор, хранение и цифровизация геологической информации. Уже

оцифровано свыше 3,8 миллиона единиц данных, что составляет 83% от общего объема геологических материалов, накопленных за 80 лет. К концу 2025 года планируется завершить оцифровку на уровне 97,5%, а к 2026 году - полностью перейти на цифровой формат. Это позволит создать национальный цифровой фонд геологической информации, обеспечивающий быстрый доступ к данным в онлайн-режиме. Одним из ключевых проектов НГС является создание системы Big Data для геологических данных на основе технологий искусственного интеллекта. Система позволит проводить интеллектуальный анализ геологических материалов, ускорит обработку и ревизию исторических данных, а также обеспечит интеграцию с Единой платформой недропользования.

Кроме того, НГС реализует проект цифровизации Единого кадастра государственного фонда недр, который объединит данные по запасам, техногенным образованиям и объектам недропользования. Проект стартует в 2026 году и станет основой для повышения прозрачности и управляемости минерально-сырьевой базы страны.

В планах Службы также - разработка цифровых геологических карт, интегрированных с Единой платформой недропользования. Это позволит обеспечить доступность и актуальность данных для всех участников отрасли.

Национальная геологическая служба становится ключевым драйвером цифрового и институционального обновления геологической отрасли Казахстана, создавая современную инфраструктуру для эффективного и прозрачного недропользования, открытого для инвестиций и инноваций.

По материалам Kazpravda.kz,
фото: А.Тайекелов/Kazpravda.kz.

АЛКОГОЛЬ ӨНІМІ, МҰНАЙ ӨНІМДЕРІНІҢ ЖЕКЕЛЕГЕН ТҮРЛЕРІ, ТЕМЕКІ ӨНІМДЕРІ БОЙЫНША ТАУАРЛАРҒА АРНАЛҒАН ІЛЕСПЕ ЖҮКҚҰЖАТТАРЫ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің 2020 жылғы 16 қарашадағы № 1104 бұйрығына сәйкес 2021 жыл басынан бастап Акциздік тауарларды өндіру және өткізу және импорт/экспорт бойынша қызметті жүзеге асыратын субъектілерге «Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатын рәсімдеу» Пилоттық жобасы енгізілген болатын.

Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің Бірінші орынбасары Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2019 жылғы 26 желтоқсандағы №1424 бұйрығына сәйкес 2021 жылдың 1 қазаннан бастап этил спирті және (немесе) алкоголь өнімі, мұнай өнімдерінің жекелеген түрлері, темекі өнімдері бойынша тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеу жөніндегі міндет қолданылады.

Пилоттық жоба енгізілгенге дейін, оған құқықтық нормативтік негіз дайындалынған болатын. Яғни, Қазақстан Республикасының "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" (Салық кодексі) Қазақстан Республикасы Кодексінің 176-бабына, және "Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына әкелінген тауарларды қадағалап отыру тетігі туралы келісімді ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеуге жататын тауарлардың тізбесі және рәсімдеу қағидалары Қаржы министрінің 2019 жылғы 26 желтоқсандағы № 1424 «Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеу жөніндегі міндетті қолданылатын тауарлар тізбесін, сондай-ақ Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеу және олардың құжат айналымы қағидаларын бекіту туралы» Бұйрығы (бұдан әрі -Бұйрық) жарияланды.

Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаты дегеніміз - салық төлеушіге тауарларды тиіп-жөнелтуді растайтын құжат болып табылады.

Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаты тауарларды Қазақстан Республикасының аумағында тасымалдау және өткізу кезінде рәсімдеуге жатады. Бұл ретте, бөлшек саудада түпкілікті тұтынушыға (конечный потребитель) өткізу кезінде рәсімдеу міндетті емес.

Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаты тауарларды рәсімдеу мерзімі тауарларды өткізу, тиіп-жөнелту кезінде - тауарларды өткізу, тиіп-жөнелту күнінен кешіктірмей рәсімделеді;

Бұйрықпен 2023 жылғы 1-сәуірден бастап Тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатты рәсімдеу бойынша:

- тауарларды қадағалау тетігі туралы келісімге сәйкес қадағалануға жататын тауарлар (СЭҚ ТН - тоназытқыштар, мұздатқыштар 11 коды) және мұнай өнімдері, алкоголь өнімдері бойынша қолдану;

Тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеу бөлігіндегі бұзушылықтар үшін «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 283-1 бабында әкімшілік жауапкершілік көзделген.

Кодексінің 283-1 бабы тауарларға арналған ілеспе жүкқұжаттарды ұсынбау не уақытылы ұсынбау, тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатта тауарлар атауының сәйкес келмеуі, олардың санын анық көрсетпеген со сияқты тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатта темекі бұйымдарының, этил спиртін және алкоголь өнімінің сәйкестендіру нөмір кодын анық көрсетпеген болып табылады. Акциздік тауарларды алушы тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатты тіркеген күннен бастап 20 жұмыс күннен кешіктірмей ЭШФ АЖ арқылы ТІЖ-ны растайды немесе бас тартады. Егер дұрыс рәсімделмеген болса, тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатты алушымен расталмаса не кері қайтарылмаса онда ол 20 жұмыс күн ішінде түзетуге немесе қайтару алуға жатады. Ал қалған тауарлар бойынша 10 күнтізбелік күн ішінде расталуы керек. Сондай-ақ, бұрын жазып берілген тауарларға арналған ілеспе жүкқұжатты бірнеше рет түзету мүмкіндігі көзделген.

Маңызды айта кету қажет: тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды электрондық шот-фактуралардың ақпараттық жүйесінде: esf.gov.kz порталында, рәсімделеді. Барлық көрсетілген әдістерге қол жеткізу тегін. Тауарларды «Виртуалды қоймаға» кірісті өшіру үшін (тауарларға ілеспе жүкқұжаттарды рәсімдеу бойынша міндеттемелері жоқ тауарлар бойынша) ЭШФ АЖ порталындағы параметрлерді өзгерту қажет (Параметрлер - ВК деректерді қабылдау).

Техникалық қолдау қызметі esfsd@kgd.minfin.gov.kz электрондық мекенжай бойынша және +7(7172)72-78-72 телефон линиясы бойынша 24/7 режимде жұмыс істейді. Республика бойынша - akcizsp@kgd.minfin.gov.kz мекен-жайында ТІЖ қолдау қызметі бар.

А. АҒЫБАЕВ,
Арал ауданы бойынша Мемлекеттік кірістер
Басқармасының басшы орынбасары.

"Чекті талап етіңіз, жүлдені ұтып алыңыз" акциясы қайтадан іске қосылды! Тек екі шарты бар: «Amian» қосымшасын және берілген күні 24 сағаттан аспайтын кез-келген фискалдық чекті қосымшаға жүктесеңіз болды, сіз науқанға қатысушы болып шыға келесіз! Күн сайын 5 мың теңгеден 10 мың теңгеге дейін ұтыс ойыны қарастырылған. Бұнымен қоса, токсызана бір мәрте Қазақстанның әр облысында қосымшаға жүктелген фискалдық чектер саны бойынша көшбасшы айқындалатын болады. Ол 100 мың теңге көлемінде сыйақы алады. Күн сайын чекті талап етіңіз және нақты ақшаны, нақты ақшаны ұтып алыңыз!

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Акция "Требуи чек, выиграй приз" снова работает! Всего два условия: приложение «Amian» и любой фискальный чек с датой выдачи не более 24 часов загруженный в приложение и всё вы уже участник акции. Каждый день розыгрыш от 5 до 10 тысяч тенге. И это еще не всё, раз в квартал в каждой области Казахстана будет определен лидер по количеству фискальных чеков, загруженных в приложение. Он получит вознаграждение в размере 100 тысяч тенге. Требуи чек каждый день и выигрывай реальные деньги, реальные деньги!

Департамент государственных доходов
по Кызылординской области.

ЖЕМҚОРЛЫҚҚА - ЖОЛ ЖОҚ

Сыбайлас жемқорлық ежелден қоғамдық өмірдің ажырамас атрибуты болып келе жатқаны барлығымызға мәлім. Ол қандай мемлекет болмасын, оның саяси сипатын төмендетіп, қоғамның халық алдындағы беделін түсіретін қауіпті құбылыс.

Паракорлық мемлекеттік органдардың тиісті қызмет атқаруына кері әсерін тигізіп, беделіне нұқсан келтіреді, заңды қағидаларды теріске шығарып, азаматтардың конституциялық құқықтары мен заңды мүдделерінің бұзылуына түрткі болады. Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңына сәйкес, сыбайлас жемқорлықпен күресті барлық мемлекеттік органдар мен онда қызмет атқаратын лауазымды тұлғалар жүргізуі тиіс. Мемлекеттік органдардың ұжымдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының басшылары өз өкілеттігі шегінде кадр, бақылау, заңгерлік және өзге де қызметтерін тарта отырып, заң талаптарының орындалуын қамтамасыз етуге міндетті.

Мемлекеттік қызметшілердің сыбайлас жемқорлық қылмыстар және осы тұрғыдағы құқық бұзушылықтарға бой алдыруының себебі көп. Оған ең алдымен қызметшілердің білім деңгейінің, әдептілік ұстанымының төмен болуы әсер ететін болса керек. Кей мемлекеттік қызметшілердің құқық бұзушылыққа немқұрайлылық танытуы, кәсіби әдептілігінің жетіспеуі де, жеке басының қамын ойлауы да паракорлықтың дендеуіне септігін тигізуде.

Әрине, сыбайлас жемқорлық дәрі беріп емдейтін сырқат емес. Айналасындағы салауатты, таза және сау органы шарпып, тыныс-тіршілігін тарытатын, заңсыз әрекеттер мен қоғамдық ортаның және мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, дара кәсіпкерлердің азаматтардың қызмет етуіне қатер төндіретін қауіпті дертті болдырмаудың тетігі халықтың өзінде. Бұл дерттің алдын алып, қоғамға таралу жолдарын кесіп, оның ұлғаюына жол бермеу керек. Ол үшін аталған дертке болып атсалысып, қарсы жұмылымыз қажет. Сонда ғана ел мүддесі үшін зор үлес қосатынымыз және халық сенімінен шығатынымыз анық.

Сыбайлас жемқорлық әрекеттері бойынша тиісті шара қолданудың негізгі - ол азаматтардың арыз-шағымы. Мемлекетіміздің әрбір азаматы Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандықтарын, абыройы мен қадір қасиетін құрметтеуге міндетті.

Г.ТОРГАЕВА,
Арал ауданы бойынша Мемлекеттік
кірістер Басқармасының бас маманы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУМАҒЫНА ТАУЫҚ ЖҰМЫРТҚАЛАРЫН ӘКЕЛУГЕ ТЫЙЫМ САЛУДЫ ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің м.а. 2025 жылғы 5 желтоқсандағы № 447 бұйрығына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағы арқылы тауық жұмыртқаларының транзитін, сондай-ақ олардың Еуразиялық экономикалық одаққа мүше бір мемлекеттің аумағынан Еуразиялық экономикалық одаққа мүше екінші мемлекеттің аумағына Қазақстан Республикасының аумағы арқылы өтуін қоспағанда, Қазақстан Республикасының аумағына барлық көлік түрлерімен үшінші елдерден және Еуразиялық экономикалық одақ елдерінен тауық жұмыртқаларын (Еуразиялық экономикалық одақтың сыртқы экономикалық қызметінің тауар номенклатуралық коды: 040721) әкелуге бір ай мерзімге тыйым салу енгізілді.

Қызылорда облысы бойынша
Мемлекеттік кірістер Департаменті.

О ВВЕДЕНИИ ЗАПРЕТА НА ВВОЗ ЯИЦ КУР СВЕЖИХ НА ТЕРРИТОРИЮ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Приказом и.о. Министра сельского хозяйства Республики Казахстан от 5 декабря 2025 года № 447 введен запрет сроком на один месяц на ввоз яиц кур свежих (код товарной номенклатуры внешнеэкономической деятельности Евразийского экономического союза: 040721) на территорию Республики Казахстан всеми видами транспорта из третьих стран и из стран Евразийского экономического союза, за исключением транзита яиц кур свежих через территорию Республики Казахстан, а также их перемещения с территории одного государства-члена Евразийского экономического союза на территорию другого государства-члена Евразийского экономического союза через территорию Республики Казахстан.

Департамент государственных
доходов по Кызылординской области.

СЕРЕБРО ПОВЫШАЕТ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОМЫШЛЕННЫХ СОЛНЕЧНЫХ ЭЛЕМЕНТОВ

Инженеры нашли способ повысить КПД промышленных солнечных панелей за счёт оптимизации контактных слоёв с использованием серебра. Новые конструкции помогают снизить потери энергии на поверхности элементов и повышают общую производительность фотоэлектрических устройств, что может сделать солнечную энергию ещё более конкурентоспособной в энергетике крупных объектов.

Промышленные солнечные элементы - те, которые применяются в энергетике крупных установок, промышленных фермах и инфраструктуре - требуют не только высокой эффективности, но и стабильной работы в условиях реальной эксплуатации. Одно из узких мест - контактные слои, через которые извлекается электрический ток из активного фотоэлемента. Если контакт построен не оптимально, часть энергии теряется и не превращается в полезный электрический поток. Исследователи сосредоточились на модификации этих слоёв с использованием тонких слоёв серебра. Серебро обладает высокой удельной проводимостью и хорошими оптическими свойствами, что позволяет улучшить передачу фотогенерируемых носителей заряда от активного слоя к внешней цепи.

По сравнению с другими материалами, применение серебра снижает поверхностные потери и повышает количество собранной электроэнергии.

БИОЛОГИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІ ЗАТТАРДЫ ПАЙДАЛАНУ

Бүгінде дүкен сөрелерінде, интернет желіде биологиялық белсенді қоспалардың (ББК) өте көп түрлерін табуға болады. Биологиялық белсенді қоспалар (әрі қарай ББК) - тағам құнарын арттыру мақсатында қолданылатын табиғи тектес қоспалар. Ол мамандандырылған азық-түлік өнімдеріне жатады және дәрілік зат болып табылмайды. ББК-ды дәрі-дәрмектер орнына қолдануға болмайды.

Дәрі-дәрмектерді аурудың алдын алу, емдеу үшін қолданса, ББК ферменттердің түзілуі үшін, адам ағзасындағы керекті дәрумендер мен минералдарды толықтыру мақсатында пайдаланылады. Кеден Одағының 021/2011 «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» техникалық регламентінің 26-бабына сәйкес мамандандырылған тамақ өнімдері, оның ішінде ББК-ның мемлекеттік тіркеу туралы мәліметтері бірыңғай тізілімге (реестрге) енгізілуі керек. ҚР 07 шілде 2020 жылғы №360-IV ҚРЗ «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексінің 56-бабының 1-тармағында тағамға ББК жарнамасы халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік орган айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылатындығы көрсетілген.

Яғни Қазақстан Республикасының ДСМ-нің 2020 жылғы 27 қазандағы № 160/2020 бұйрығымен бекітілген «Мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылаудағы және қадағалаудағы мемлекеттік тіркеуге жататын өнімдердің (тауарлардың) жарнамасын жүзеге асыру қағидалары» негізінде жүзеге асырылуы тиіс. Тағамға биологиялық белсенді қоспаларды жарнамалау кезінде мынандай ақпараттар: сауда атауы, құрамы туралы, негізгі ұсынымдар, қолдану тәсілі мен дозасы, жанама әсерлері, қолдану тәсілі көрнекі және түсінікті болуы, өндірушінің атауы, мекен жайы және Қазақстан Республикасында наразылықтарды қабылдауға

өндіруші уәкілеттік берген тұлғаның аты, мемлекеттік тіркеу туралы куәліктің нөмірі мен берілген күні міндетті түрде қамтылу қажет.

Барлық тағамдық қоспалар Қазақстанда міндетті мемлекеттік тіркеуге жатады. ББК-ны сатып алғанға дейін тексеруді, яғни Кеден одағының сайтында мемлекеттік тіркеу куәлігінің бірыңғай тізілімінде тіркелуін тексеруді ұсынамыз, өйткені мемлекеттік тіркеуден өтпеген ББК-ны өткізу адамдардың денсаулығы мен өмірі үшін қауіпті. Сондықтан мемлекеттік тіркеу туралы куәлігінің бар екендігіне көз жеткізген жағдайда ғана ББК-ны пайдаланған жөн.

Жанар Пермебайқызы БИСЕНБАЙ,
Сырдария аудандық СЭББ жетекші маманы,
ашық көздерден алынған фотосурет.

КАЗАХСТАН НАЧАЛ РАБОТУ НАД МЕЖГОСУДАРСТВЕННОЙ ПРОГРАММОЙ ПО КАСПИЮ

Казахстан инициировал работу над межгосударственной программой по сохранению водных ресурсов Каспийского моря. Как сообщил министр экологии и природных ресурсов Ерлан Нысанбаев, вопрос прорабатывается совместно с прикаспийскими странами, передает корреспондент агентства Kazinform.

- Одним из приоритетных направлений лесной политики является борьба с опустыниванием Аральского и Каспийского регионов. В период с 2021 по 2025 годы на выходящем дне Аральского моря были проведены лесомелиоративные работы на площади более 920 тысяч гектаров. Эти работы будут продолжены и в следующем году. В Кызылы построен питомник, рассчитанный на производство 3 млн саженцев в год. На выходящем дне Аральского моря дополнительно строится новый питомник. В Кызылординской области создан филиал Казахского научно-исследовательского института лесного

хозяйства, а также принимаются соответствующие меры по созданию природного резервата «Арал орманы» общей площадью более 1,3 млн гектаров, - сказал министр.

Он также сообщил, что по инициативе Президента для изучения экологических проблем Каспийского моря был создан Казахский научно-исследовательский институт Каспийского моря.

- На сегодняшний день министерство совместно с прикаспийскими государствами прорабатывает вопрос разработки межгосударственной программы по сохранению водных ресурсов Каспийского моря. Кроме того, на основе опыта Арала разрабатывается программа по созданию защитных лесных полос на выходящих территориях, - отметил Ерлан Нысанбаев.

По материалам А.Саптаева,
inform.kz, фото: Kazinform.

В ходе тестовых испытаний конструкции с серебряным контактным слоем продемонстрировали более высокий выход энергии по сравнению с аналогами без модификации. Это означает, что при прочих равных условиях такие панели способны вырабатывать больше электричества из того же количества солнечного света - а значит, уменьшить удельные затраты на киловатт-час получаемой энергии.

Кроме того, технология адаптируема под промышленные методы производства. Это делает её потенциально доступной для широкого внедрения на существующих линиях сборки фотоэлементов, что важно для ускоренной трансформации энергетического сектора. Улучшение эффективности солнечных элементов имеет особое значение в контексте перехода на возобновляемые источники энергии. В условиях роста потребности в низкоуглеродной генерации каждый процент увеличенного КПД приводит к значительным экономическим выгодам как для крупных энергообъектов, так и для распределённых энергетических систем.

Разработчики продолжают работу по адаптации серебряных контактных слоёв к разным типам фотоэлементов и планируют дальнейшие испытания в условиях, близких к реальным. Если технология подтвердит свою эффективность и надёжность на больших масштабах, это может стать заметным шагом к снижению стоимости солнечной энергетики и её более широкому применению в промышленности и энергетике.

По материалам nia.eco, фото nia.eco.

RES 2026 EXPO: КАЗАХСТАН ПРЕДСТАВИЛ КОНЦЕПЦИЮ КРУПНЕЙШЕЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ВЫСТАВКИ РЕГИОНА

В Астане состоялась официальная презентация международной выставки RES 2026 EXPO, которая станет центральной частью Регионального экологического саммита Центральной Азии 2026 года (РЭС-2026). Организаторами мероприятия выступают Международный центр зеленых технологий и инвестиционных проектов (IGTIC) и Министерство экологии и природных ресурсов Республики Казахстан.

Выставка и саммит призваны объединить представителей государственных органов, бизнеса, международных организаций, научного и экспертного сообщества для обсуждения ключевых вопросов устойчивого развития, экологии и зеленых технологий.

Открывая презентацию, вице-министр экологии и природных ресурсов РК М. Ошурбаев подчеркнул, что экологические вызовы требуют координированных и глобальных решений:

«Как неоднократно отмечал Глава государства, экологическая чрезвычайная ситуация - это глобальный кризис, требующий скоординированного ответа. Мы несем общую ответственность за сохранение нашей планеты и обеспечение устойчивого будущего. Именно поэтому был инициирован Региональный экологический саммит Центральной Азии 2026, поддержанный ООН, с целью формирования общего видения устойчивого будущего региона. Саммит должен объединить политическую волю, научные знания и практические решения для борьбы с наиболее острыми экологическими вызовами, включая вопросы трансграничных вод, изменение климата и сохранение биоразнообразия».

В рамках презентации участникам представили концепцию RES 2026 EXPO, ключевые направления, формат участия, цели и задачи выставки, а также широкие возможности для партнеров, экспонентов и инвесторов. Председатель Правления IGTIC С.Калкманов отметил высокий интерес международных участников и масштабы подготовки:

«Выставка позиционируется как международная платформа для демонстрации экологических инноваций, обмена опытом и продвижения технологий, способствующих ускорению экологической трансформации региона. Уже арендована площадь

в 11 тысяч квадратных метров, крупнейшие компании и посольства разных стран заинтересованы в участии и активно проявляют внимание к выставке».

Особое внимание на мероприятии было уделено вопросам международного сотрудничества в сфере зеленой экономики и внедрению технологических решений, способных изменить экологическую повестку Центральной Азии. Участники получили возможность установить прямой диалог с государственными органами, бизнесом и международными институтами, а также представить собственные разработки на международной арене.

Руководитель проекта RES 2026 EXPO Шынгыс Шер подчеркнул стратегическую значимость будущего события:

«RES 2026 EXPO - это не просто событие, это движение, направленное на создание долгосрочных и значимых изменений для нашей планеты. Через сотрудничество и инновации мы стремимся ускорить глобальный переход к устойчивому будущему, где каждый шаг вперед - это победа для экологии и будущих поколений».

Важной частью мероприятия стала церемония награждения Организационного комитета RES 2026 EXPO, которому был вручен золотой экологический знак и сертификат, подтверждающие успешное участие в проекте Smart Plastic Zone. Награда свидетельствует о внедрении практик устойчивого обращения с пластиком и значительном вкладе в развитие экологической ответственности.

Золотой экологический знак присваивается объектам, которые минимизировали использование пластика, внедрили альтернативные материалы, обеспечили раздельный сбор и передачу пластиковых отходов на переработку. Торжественное вручение награды провела Председатель Совета Ассоциации Green Urban Юлия Якупова.

Презентация RES 2026 EXPO стала важным этапом подготовки к международному мероприятию, укрепив диалог между всеми заинтересованными сторонами и задав высокую планку для масштабного экологического форума, который пройдет в 2026 году.

По материалам Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, www.gov.kz, фото www.gov.kz.

ПРОМЫШЛЕННЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ КАЗАХСТАНА ПЕРЕЙДУТ НА ПОВТОРНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВОДЫ

Промышленные предприятия Казахстана обязаны перейти на повторное или оборотное использование воды в течение семи лет, передает агентство Kazinform со ссылкой на пресс-службу Правительства РК.

Новый Водный кодекс закрепил требования по поэтапному переходу промышленных предприятий на системы повторного и оборотного водоснабжения. На это отведен семилетний срок, включающий переходный период в 2 года и время на реализацию планов - 5 лет.

Как отметил министр водных ресурсов и ирригации Нуржан Нуржигитов на пресс-конференции, посвященной итогам деятельности ведомства за год, это решение позволит к 2030 году более чем в два раза увеличить долю повторного и оборотного использования воды - с 13% до 28%.

Законодательно предусмотрены меры ответственности за невыполнение установленных мероприятий с возможным сокращением лимитов водопользования до 20%.

По материалам Ж.Мухамедияровой, inform.kz, фото inbusiness.kz.

"Halyk Орманы" признан крупнейшим экологическим проектом 2025 года

Проект «Halyk Орманы» признан крупнейшей некоммерческой программой лесопосадок, запущенной в Казахстане в 2025 году. Такой вывод следует из аналитического обзора Ranking.kz, посвященного динамике роста лесных площадей и вкладу различных участников в восстановление природного капитала страны, передает агентство Kazinform.

Рост лесных площадей - устойчивая тенденция

В Казахстане в последние годы фиксируется устойчивая тенденция увеличения площади лесов. Несмотря на природно-климатические ограничения и традиционно невысокую лесистость территории, положительная динамика обеспечивается за счет системных государственных программ и привлечения внебюджетных ресурсов.

В аналитическом материале подчеркивается, что все более заметную роль в этом процессе начинают играть крупные частные и благотворительные инициативы, реализуемые в партнерстве с профильными государственными органами.

«Halyk Орманы» - крупнейшая инициатива по объему и охвату. Как отмечается в обзоре, проект «Halyk Орманы» выделяется как крупнейшая частная инициатива по лесовосстановлению в стране сразу по нескольким ключевым параметрам: объему посадок, географии реализации и долгосрочному характеру программы.

Проект предусматривает высадку более 4 миллионов семян и саженцев в течение пяти лет и охватывает ряд экологически значимых территорий, включая Иле-Алатауский национальный парк, природный резерват «Семей орманы», а также зеленый пояс столицы. Реализация

программы осуществляется в координации с Министерством экологии и природных ресурсов Республики Казахстан.

Системный вклад в восстановление лесов

В аналитическом обзоре подчеркивается, что наибольший экологический эффект обеспечивают именно масштабные и системные проекты, предполагающие поэтапную реализацию, контроль приживаемости и последующий уход за насаждениями. Такой подход позволяет формировать устойчивые лесные массивы, а не ограничиваться разовыми акциями по посадке деревьев.

Отмечается также, что участие благотворительных проектов и частных инициатив усиливает работу государственных лесных хозяйств и способствует ускорению процессов лесовосстановления на приоритетных территориях.

Экологическая устойчивость как долгосрочный приоритет

Таким образом, по данным Ranking.kz, «Halyk Орманы» благотворительного фонда Halyk Тимура Кулибаева на сегодняшний день является крупнейшим проектом по посадке лесов в Казахстане. Его реализация усиливает общенациональный тренд на увеличение лесных площадей, восстановление экосистем и формирование долгосрочной экологической устойчивости страны.

В условиях климатических вызовов и роста антропогенной нагрузки подобные инициативы рассматриваются как важный элемент системной работы по сохранению и приумножению природного капитала Казахстана.

По материалам Г.Тасмаганбетовой, inform.kz, фото: фонд Халык.

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті 2025 жылғы 3 сәуір мен 31 желтоқсан аралығында "Чекті талап ет - жүлдені ұтып ал!" республикалық акциясы өтіп жатқандығын хабарлайды, онда әрбір азамат ақшалай және басқа да бағалы сыйлықтардың иегері болуға мүмкіндік алады. Сондай-ақ, 2025 жылдың 1 мамырынан 31 желтоқсанына дейін "Бәйге" акциясы басталды, оның қорытындысы бойынша облыстың ең белсенді қатысушысы тоқсан сайын 100 мың теңге ала алады. Акцияларға қатысу үшін Appstore немесе Playmarket-тен "Amian" тегін мобильді қосымшасын жүктеп алып, тауарлар мен қызметтер үшін фискалдық чектерді тіркеу қажет. Қатысыңыз және пайдамен жеңіңіз!

Қызылорда облысы бойынша Мемлекеттік кірістер Департаменті.

Департамент государственных доходов по Кызылординской области сообщает, что с 3 апреля по 31 декабря 2025 года проводится республиканская акция «Требуй чек - выиграй приз!», где каждый гражданин получает шанс стать обладателем денежных и других ценных призов. А также, с 1 мая по 31 декабря 2025 года стартовала акция «Бәйге», по итогам которой самый активный участник области может получить 100 тысяч тенге ежеквартально. Для участия в акциях необходимо скачать бесплатное мобильное приложение «Amian» из Appstore или Playmarket и зарегистрировать в нем фискальные чеки за товары и услуги. Участвуйте и выигрывайте с пользой!

Департамент государственных доходов по Кызылординской области.

ХАБАРЛАНДЫРУЛАР

●

ОБЪЯВЛЕНИЯ

30.01.2026 ж. Теренозек кенті, Конаев көшесі 8 ғимаратта "Қазгермұнай "БК"ЖШС келесі жобалар бойынша ашық жиналыс форматында қоғамдық тыңдау өтеді:

1. сағат 11:00 құрылыс-монтаждау жұмыстары кезеңіне әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін «КГМ кен орнында газ құбырларында ЕП-9, ЕП-15/ЕП-22 және ЕП-10 конденсат жинағыштарынан ГЖС айдауға эстакадасы бар құю жердерін орнату» жобасына ҚОҚБ, ҚОҚІІІ;

2. сағат 12:00 құрылыс-монтаждау жұмыстары кезеңіне әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін «Ақшабұлақ кен орнында су жылыту қондырғысының алаңын екінші ЫСҚ қосумен кеңейту» жобасы, ҚОҚБ, ҚОҚІІІ.

Учаскенің географиялық координаттары және әсер ету аумағының географиялық координаттары - ЕП-9. 46°03'17"N 65°28'59"E, ЕП-10. 45°55'13"N 65°32'54"E, ЕП-15.46°01'14"N 65°32'23"E, ЕП-22. 45°59'39"N 65°37'05"E.

ZOOM платформасында бейнеконференция байланысы:
<https://us05web.zoom.us/join/86274863988?signature=vaxWLL7-Et8i0pVX0pdbU8Ma5cBsrq06wq0SwPVB8rE>

Код доступа: Конференции идентификаторы: 807 662 6849. Коды: 8mfrXh

Бастамашы: "Қазгермұнай "БК"ЖШС. Қазақстан Республикасы, 120014, Қызылорда қаласы, Тасбоғет кенті, Амангелді көшесі, 100, surazbakova@kgm.kz, Тел: 8 (724) 260-0104

Әзірлеушілер: "ЭкоСтандарт" ЖК, Атырау қ., А.Затаевич даңғылы 23, АО «Народный Банк Казахстана», HSBKCKZKX, №KZ276017141000004784, Ecostandart20@mail.ru, Тел. 87021124963

Бірыңғай экологиялық порталға және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсына сілтеме:
<https://ndbecology.gov.kz/> және ЖАО веб-сайты <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat-activities/directions?lang=kz>

Жоспарланған шаралар туралы қосымша ақпарат алу үшін электрондық пошта мекенжайы мен телефон нөмірі: Ecostandart20@mail.ru, Тел. 87021124963. Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей мерзімде қабылданады.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы бойынша экология департаменті, kyzylorda-ecoderp@ecogeo.gov.kz, Қызылорда қ., Желтоқсан көшесі, 124, тел: 8-(7242)-23-00-19

ЖАО электрондық поштасы мен пошталық мекенжайы: Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу Басқармасы, prd@korda.gov.kz, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, N1, тел: 8- (7242) -60-53-62

30.01.2026 года по адресу пос.Теренозек, ул. Кунаева,8, ТОО «СП«Казгермунай» проводят общественные слушания в формате открытого собрания по проектам:

1. в 11:00 часов по проекту «Установка наливных рукавов с эстакадой, на откачку ГЖС с конденсатосборников ЕП-9, ЕП-15/ЕП-22 и ЕП-10 на газопроводах м/р КГМ» с РООС, ППМ для получения экологического разрешения на воздействия на период строительно-монтажных работ;

2. в 12:00 по проекту «Расширение площадки водогрейной установки на м/р Акшабулак с добавлением второй ВГУ», РООС, ППМ для получения экологического разрешения на воздействия на период строительно-монтажных работ.

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия - ЕП-9. 46°03'17"N 65°28'59"E, ЕП-10. 45°55'13"N 65°32'54"E, ЕП-15.46°01'14"N 65°32'23"E, ЕП-22. 45°59'39"N 65°37'05"E

Ссылка на видеоконференц-связь на платформе ZOOM: <https://us05web.zoom.us/join/86274863988?signature=vaxWLL7-Et8i0pVX0pdbU8Ma5cBsrq06wq0SwPVB8rE>

Идентификатор конференции: 807 662 6849. Код: 8mfrXh

Инициатор: ТОО «СП«Казгермунай», Юр.адрес: г. Кызылорда, пос. Тасбогет, ул. Амангельды, 100, БИН 940 240 000 021, KZ80 6010 2010 0003 4150, Банк: КФ АО “Народный Банк Казахстана”, БИК HSBKCKZKX, surazbakova@kgm.kz, тел: 8 7015336022

Разработчики: ИП "ЭкоСтандарт", г. Атырау, пр.А.Затаевич д.23, АО «Народный Банк Казахстана», HSBKCKZKX, №KZ 276017141000004784, Ecostandart20@mail.ru, Тел. 87021124963

Ссылка на Единый экологический портал и официальный интернет-ресурс местного исполнительного органа: <https://ndbecology.gov.kz/> и сайт МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat-activities/directions?lang=ru>

Электронный адрес и номер телефона, по которым можно получить дополнительную информацию о намечаемой деятельности: Ecostandart20@mail.ru, Тел. 87021124963. Все замечания или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

Электронный и почтовый адрес уполномоченного органа в области охраны окружающей среды: Департамент экологии по Кызылординской области: kyzylorda-ecoderp@ecogeo.gov.kz, г.Кызылорда, улица Желтоқсан, № 124, тел: 8-(7242)-23-00-19

Электронный и почтовый адрес МИО: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области: prd@korda.gov.kz, г.Кызылорда, улица Бейбарыс Султан, № 1, тел: 8-(7242)-60-53-62

"МурАз" ЖШС

1. «Бесарык» АГЭС - Кызылорда облысы, Жанақорған ауданы, Бесарык ауылы, «Батыс Еуропа – Батыс Қытай» халықаралық автожолы бойында орналасқан.

2. «Келінтөбе» АГЭС - Кызылорда облысы, Жанақорған ауданы, Келінтөбе ауылдық округі, Келінтөбе ауылы, Ж.Атабаев көшесі, №19 мекенжайында орналасқан.

3. «Төгіскен» АГЭС - Кызылорда облысы, Жанақорған ауданы, Төгіскен ауылы, «Жанақорған - Қандөз» автожолы бойында орналасқан. жобалары бойынша "қоршаған ортаны қорғау" бөлімі бойынша қоғамдық талқылаулар арқылы қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Жоба бойынша құжаттама орналастырылған сайттың мекен-жайы <https://ndbecology.gov.kz/>, сондай-ақ осы сайтта жоба бойынша ескертулер мен ұсыныстар қабылданады.

Құжаттама **2026 жылғы 05 қаңтардан бастап бес жұмыс күні ішінде** қолжетімді болады.

ТОО "МурАз" проводит общественные слушания посредством публичных обсуждений по разделу «Охрана окружающей среды» по проектам:

1. АГЭС «Бесарык» расположенный по адресу: Кызылординская область, Жанақорғанский район, с.Бесарык, трасса Западная Европа - Западный Китай

2. АГЭС «Келінтөбе» расположенный по адресу: Кызылординская область, Жанақорғанский район, с/о Келинтөбе, с.Келинтөбе, ул.Ж.Атабаева, №19

3. АГЭС «Тугискен» расположенный по адресу: Кызылординская область, Жанақорғанский район, с.Тогускен, вдоль трассы «Жанақорған-Кандоз».

Документация по проекту размещена на сайте: <https://ndbecology.gov.kz/>, на данном сайте также принимаются замечания и предложения по проекту. Документация будет доступна **с 05 января 2026 года в течение пяти рабочих дней**.

НОВЫЙ ФОРМАТ СМЕТНОЙ ДОКУМЕНТАЦИИ

В СТРОИТЕЛЬСТВЕ ВНЕДРЯЮТ В КАЗАХСТАНЕ

передает агентство Kazinform со ссылкой на Министерство промышленности и строительства.

Новый формат предусматривает переход на структурированные и машиночитаемые данные, что позволит обеспечить унификацию сметных расчетов и их независимость от программного обеспечения.

Основные преимущества нового формата:

- повышение точности и сопоставимости сметных показателей;
- сокращение времени на проверку смет;
- снижение рисков дублирования данных и ошибок ручного ввода;
- повышение прозрачности и контроля затрат.

Описание нового формата сметной документации приведено в СП РК 1.02-123-2025 «Электронно-цифровая форма технико-экономических обоснований и проектно-сметной документации на строительство».

Представление смет в новом формате на экспертизу станет обязательным с 1 февраля 2026 года. Внедрение нового формата является частью комплексной цифровой трансформации строительной отрасли и соответствует курсу на повышение эффективности и технологичности процессов проектирования, экспертизы и реализации строительных проектов.

По материалам Д.Жусупбековой, inform.kz, Фото: В.Федюнин/Kazinform.

В МИНИСТЕРСТВЕ

ЭКОЛОГИИ ПОДВЕЛИ

ИТОГИ

В Министерстве экологии и природных ресурсов подвели итоги года. По итогам 2025 года достигнута положительная динамика – по сравнению с 2022 годом объёмы нормативных выбросов по крупнейшим предприятиям страны снизились на 148 тыс. тонн, или 7,2%. Снижение эмиссий достигается за счёт перехода на комплексные экологические разрешения с внедрением наилучших доступных технологий (НДТ).

Существенную роль в прозрачности данных и контроле играют автоматизированные системы мониторинга (АСМ). На сегодня из 78 установленных на предприятиях, 74 передают данные о загрязнении воздуха в режиме реального времени.

Ежегодно в стране образуется более 4,5 млн. тонн коммунальных отходов. Уровень переработки в 2024 году составил 25,8%, в 2025 году этот показатель вырос до 28,6%.

Так, в рамках механизма льготного финансирования проектов из средств утильсбора одобрено 63 проекта в сфере управления отходами, из них 22 уже профинансированы на сумму 89,4 млрд. тенге (всего предусмотрено 185 млрд. тенге.) Это и мусоровозы, сортировка, и переработка отходов. Реализация планируемых проектов позволит достичь 40% переработки отходов к 2030 году.

Продолжается системная работа по выявлению и ликвидации несанкционированных свалок. В рамках рейдов совместно с органами внутренних дел выявлено более 3 тысяч нарушений. Также, космический мониторинг в текущем году выявил 3 827 свалок, из которых уже ликвидировано 3 464 или 91%.

Вместе с тем, планируется строительство трех мусоросжигательных заводов в городах Астана, Алматы и Шымкент в рамках подписанных инвестиционных соглашений на сумму - 293 млрд. тенге, со сроком строительства – 2-3 года.

Казахстан, как сторона Парижского соглашения и участник Рамочной конвенции ООН по изменению климата, взял на себя обязательство сократить выбросы парниковых газов на 15% к 2030 году от уровня 1990 года. На сегодня, Правительством одобрен Обновлённый национальный вклад (ОНУВ-3.0), предусматривающий сокращение выбросов на 17% к 2035 году.

В полном объеме выполнено поручение Главы государства о посадке 15 млн деревьев в населённых пунктах (в период 2021–2025 годы высажено 18,1 млн деревьев).

Также продолжается реализация поручения по посадке 2 млрд сеянцев. Всего за 2021–2025 годы высажено 1,5 млрд сеянцев. В следующем году планируется высадить более 208 млн. штук сеянцев.

Министр отметил: «Мы не только наращиваем объёмы лесопосадок, но и усиливаем защиту существующих лесов от пожаров. В 2025 году приобретено 355 противопожарной техники для лесных и природоохранных учреждений, дополнительно в 1-ом квартале 2026 года будет поставлено 697 ед. противопожарной техники. Оснащение техникой и оборудованием лесхозов в 11 регионах страны в следующем году будет завершена.

Внедрена система раннего обнаружения на площади 1,6 млн. га. с доведением до 2,2 млн га. общей площадью покрытой системой. В следующем году система будет масштабирована. Таким образом, до конца 2026 года системой в общем будут охвачены 5,4 млн га наиболее горимых лесов страны».

В пяти регионах страны в начале 2026 года планируется строительство 6 питомников с закрытой корневой системой по выращиванию посадочного материала мощностью по 6 млн. штук в год в каждый.

С 2021 по 2025 годы на осушенном дне Аральского моря проведены лесомелиоративные работы на площади более 920 тыс. га. Работы будут продолжены и в следующем году.

В г.Казалинске построен питомник мощностью 3 млн сеянцев в год, дополнительно строится новый питомник непосредственно на осушенном дне, создан филиал КазНИИЛХА в Кызылординской области, принимаются меры по созданию природного резервата «Арал орманы» на площади свыше 1,3 млн га.

Для изучения экологических проблем Каспийского моря по инициативе Президента создан Казахский НИИ Каспийского моря. В настоящее время Министерством с прикаспийскими странами прорабатывается вопрос о разработке Межгосударственной программы по сохранению водных ресурсов Каспийского моря.

Также было отмечено об усилении работы по сохранению биоразнообразия. В целом в стране растёт численность редких видов архара, джейрана, кулана, тугайного оленя. Реализуются масштабные проекты по реинтродукции Туранского тигра и лошади Пржевальского.

Так, совместно с Пражским зоопарком в 2024-2025 годах завезено 14 голов лошадей Пржевальского, в июне 2026 года планируется ввоз еще 7-8 особей в Казахстан. Продолжается программа по реинтродукции тигров, по договоренности с Российской Федерацией, в 2026 году ожидается ввоз 3-4 особей тигров.

По поручению Главы государства утверждена Концепция развития экологической культуры «Таза Қазақстан» на 2024-2029 годы.

В рамках инициативы в текущем году проведено 1 250 экологических мероприятий с участием 6,4 млн человек: очищено более 1 млн га. территорий, собрано 795 тыс. тонн отходов, высажено 2,8 млн. деревьев.

Для вовлечения граждан запущен чат-бот @TazaQazBot: поступило 25 тыс. обращений, из них 23,6 тыс. выполнены, что подтвердило его эффективность как инструмента обратной связи.

В завершении своего доклада Е.Нысанбаев отметил, что в 2026 году Казахстан проведёт Региональный экологический саммит стран Центральной Азии для выработки согласованных решений по климатическим и экологическим вызовам, по итогам которого планируется принять Декларацию глав Государств и Программу действий на 2026–2030 годы.

По материалам Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, www.gov.kz, фото www.gov.kz.

ИДЕИ ПО СЕРВИРОВКЕ НОВОГОДНЕГО СТОЛА ДЛЯ ИДЕАЛЬНОГО ПРАЗДНИКА

На пороге новогодних праздников важно не только выбрать подарки и составить меню, но также создать атмосферу волшебства и уюта, в том числе с помощью запаха и декора. Сервировка стола играет ключевую роль в создании неповторимого праздничного настроения, делая ужин настоящим произведением искусства. Давайте рассмотрим несколько идей по сервировке стола на Новый год, чтобы ваш праздничный ужин стал по-настоящему волшебным.

Цветовая гамма: золото и серебро

Новый год - время блеска. Используйте золото и серебро в декоре стола, чтобы добавить элегантности и праздничного настроения. Сервизы с золотистым или серебристым декором, столовые приборы, свечи и различные декоративные элементы создадут атмосферу роскоши.

Натуральные украшения: ёлочные ветви и шишки

Создайте ощущение зимнего леса, добавив на стол природного декора. Распределите ёлочные ветви, шишки или веточки хвойных растений вдоль центра стола, между блюдами или у тарелок гостей. Это придаст ему уютный и праздничный вид.

Свечи

Не забывайте о свечах - они создают мягкий свет и уютную обстановку. Выберите подсвечники в виде новогодних символов или используйте свечи различных форм и размеров, чтобы добавить разнообразия.

Фрукты и ягоды как элементы декора

Используйте свежие фрукты и ягоды в качестве декора на столе. Поданные в стеклянных вазах или на подносах, они придадут вашему столу яркость и свежесть. Кроме того, это отличный способ добавить элемент здорового питания в праздничное

меню.

Подсветка стола гирляндами

Внесите магию в ваш праздничный стол, используя светодиодные гирлянды на батарейках. Распределите их вдоль центральной дорожки стола, создавая удивительное световое шоу. Это прекрасный способ добавить атмосферу волшебства и удивить гостей.

Дорожка из ткани

Оформите стол изысканной дорожкой из ткани. Используйте разные цвета и текстуры, чтобы создать глубину и объем.

Индивидуальные карточки для гостей

Сделайте каждого гостя долгожданным, положив на стол индивидуальную карточку с его именем. Это не только придаст столу изысканность, но и создаст интимную атмосферу, где каждый гость почувствует себя важным участником праздника.

Снежные шары в качестве декора

Разместите на столе небольшие снежные шары с зимними пейзажами. Эти атмосферные детали придадут столу невероятную ауру и станут предметом обсуждения, настраивая застолье на праздничный лад.

Сервировка стола на Новый год - это искусство, которое позволяет вам выразить свою индивидуальность и создать волшебную атмосферу для ваших гостей. Миксуйте идеи, добавляйте свой творческий подход и получится стол, который запомнится гостям не только вкусными блюдами, но и великолепным декором. Пусть ваш праздничный ужин станет настоящим шедевром, объединяющим близких вокруг волшебного стола.

По материалам
gismeteo.ru, фото © Chaykoi / Shutterstock/FOTODOM.

НЕ ТОЛЬКО ИГРУШКИ: СКРЫТЫЕ ОПАСНОСТИ НОВОГОДНЕЙ ЕЛКИ ДЛЯ КОШЕК

Новогодняя елка - центральный символ праздника, однако для владельцев кошек она может стать источником серьезных проблем. Ни живые, ни искусственные деревья нельзя считать полностью безопасными для питомцев: риск представляют как сами ветви, так и праздничное оформление.

Живые ели, сосны и пихты выделяют эфирные масла, которые раздражают слизистую оболочку рта у кошек. Контакт с иголками может вызвать повышенное слюноотделение и рвоту. Кроме того, жесткие и острые хвоинки при проглатывании способны травмировать пищеварительный тракт. Если животное съест большое количество игл, не исключена кишечная непроходимость.

Отдельную опасность представляет вода в подставке для дерева. Кошки нередко пьют из необычных емкостей, а в застоявшейся жидкости могут скапливаться бактерии, плесень или добавки, которые иногда используют для продления свежести дерева. Такие вещества потенциально токсичны для животных.

Искусственные елки также не гарантируют

безопасности. Пластиковые элементы нередко становятся объектом интереса кошек: их грызут, что может привести к удушью или закупорке кишечника. Кроме того, попытки забраться на конструкцию повышают риск ее падения.

Наибольшую угрозу часто представляет новогодний декор. Стекланные игрушки легко разбиваются на острые осколки, мишура и ленты могут вызвать серьезные проблемы при проглатывании, а гирлянды и провода привлекают животных как предметы для жевания. Опасность представляют и украшения из соленого теста, а также снежные шары, внутри которых могут находиться токсичные жидкости.

Дополнительного внимания требуют и праздничные растения. Омела считается ядовитой для кошек, а пуансеттия при поедании способна вызвать рвоту и усиленное слюноотделение. Все потенциально опасные элементы рекомендуется размещать вне досягаемости питомца.

По материалам gismeteo.ru, фото: Shutterstock/FOTODOM.

БЖЗҚ-ДАН БІРЖОЛҒЫ ЗЕЙНЕТАҚЫ ТӨЛЕМДЕРІ: ҚАНША ҚАРАЖАТ АЛУҒА БОЛАДЫ ЖӘНЕ ҚАЙДА ЖҮГІНУ КЕРЕК?

БЖЗҚ туралы өзекті сауалдар

1) Тұрғын үй жағдайларын жақсарту және/немесе емделуге ақы төлеу мақсатында зейнетақы жинақтарынан қанша қаражатты қандай жағдайларда пайдалануға болады?

Біржолғы зейнетақы төлемі (БЗТ) - Қазақстан Республикасының Әлеуметтік кодексінде белгіленген тәртіппен міндетті зейнетақы жарналарының салымшысы (зейнетақы төлемдерін алушы) тұрғын үй жағдайларын жақсарту және (немесе) емделуге ақы төлеу мақсатында бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорынан алатын міндетті зейнетақы жарналары есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасы. БЗТ-ны өзіне немесе жұбайы/зайыбы не жақын туыстарының пайдасына мынадай шарттардың бірі болған кезде алуға болады:

- Егер салымшының міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) есебінен қалыптастырылған жеке зейнетақы шотындағы (ЖЗШ) зейнетақы жинақтарының сомасы ҚР Үкіметі бекіткен әдістемеге сәйкес айқындалған зейнетақы жинақтарының ең төменгі жеткіліктілігі шегінен (ТЖШ) асса (ТЖШ-дан асатын соманы пайдалануға болады);

- Егер зейнеткердің зейнетақысы оның еңбекке жарамды кезінде алып жүрген орташа айлық кірісінің кемінде 40%-на тең алмастыру коэффициентін қамтамасыз ететін болса; Кірісті алмастыру коэффициентінің мөлшері Қазақстан Республикасының Үкіметі бекіткен тәртіп бойынша айқындалады. Орташа айлық кірісті алмастыру коэффициентін есептеу кезінде алушының базалық және ынтымақты құрамдауыштар есебінен қалыптасқан зейнетақысының мөлшері және зейнеткерлікке шыққан күннің алдындағы, бірақ республика бойынша орташа айлық кірістен аспайтын табысы ескеріледі (жинақтардың 50% - на дейін пайдалануға болады);

- Егер МЗЖ-ның салымшысы сақтандыру ұйымымен зейнетақы аннуитеті шартын жасаса (жеке зейнетақы шотындағы жинақтардың 100%-на дейін пайдалануға болады);

- Егер азамат еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы алушы болса (ЖЗШ-дағы жинақтардың 100%-на дейін пайдалануға болады).

Бұл ретте БЖЗҚ-дан зейнетақы жинақтарын алу болашақ зейнетақы төлемдерінің мөлшерінің азайып, кезеңінің қысқаруына себеп болатынын ескеру қажет. Сондықтан, зейнетақы қаражатын алу туралы шешім қабылдамас бұрын, зейнет жасына жеткенде зейнетақының қай деңгейіне иек артатыныныңды шешіп, өзіңіз үшін басымдықтарды анықтауыңыз керек.

2) Тұрғын үй жағдайларын жақсарту және/немесе емделу ақысын төлеуге арналған төлемдерді алу үшін қайда жүгінуге болады?

Зейнетақы жинақтарын тек уәкілетті операторлар - екінші деңгейдегі банктер арқылы пайдалануға болады. БЖЗҚ тұрғын үй жағдайын жақсарту және/немесе емделуге ақы төлеу мақсатында біржолғы зейнетақы төлемін пайдалану бойынша өзара іс-қимыл туралы келісімдер жасаған уәкілетті операторлардың тізімі:

- "Отбасы банк" тұрғын үй құрылыс жинақ банкі " АҚ (Тұрғын үй және емделу);
- "Қазақстан Халық Банкі" АҚ (Тұрғын үй);
- "Банк Центр Кредит" АҚ (Тұрғын үй);
- "Altyn Bank" АҚ (China Citic Bank Corporation Ltd ЕБ) (тұрғын үй);

- "Банк Фридом Финанс Казахстан" АҚ (Тұрғын үй).

БЗТ-ны жүзеге асыру тәртібі төмендегідей:

- алушылар БЖЗҚ сайтындағы немесе мобильді қосымшасындағы жеке кабинет арқылы алуға болатын жеке зейнетақы шотының (ЖЗШ) үзінді көшірмесінен тұрғын үй жағдайларын жақсарту мақсатында алуға қолжетімді міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) есебінен қалыптастырылған зейнетақы жинақтарының сомасы туралы мәліметтерді алады;
- содан кейін алушы уәкілетті операторға уәкілетті оператордың интернет-ресурсы арқылы БЗТ алу туралы өтінішпен жүгінеді және өтінішке электрондық цифрлық қолтаңбамен қол қояды;
- уәкілетті оператор екі жұмыс күні ішінде БЖЗҚ-ға БЗТ алу туралы алушылар тарапынан түсіп, тіркелген өтініштер туралы электрондық хабарлама жібереді;
- БЖЗҚ өз өкілеттігі шеңберінде жеке зейнетақы шотында сұрау салынған соманың болуын тексереді және бас тартуға негіздер болмаған жағдайда электрондық хабарлама келіп түскен күннен бастап бес жұмыс күні ішінде уәкілетті операторға өтініште көрсетілген БЗТ сомасын (көрсетілген сома ЖЗШ-да болған кезде) алушының тұрғын үй жағдайларын жақсарту мақсатында біржолғы зейнетақы төлемі үшін уәкілетті оператор арнайы ашқан шотқа есептеу үшін аударады;

- зейнетақы жинақтарының мақсатты пайдаланылуын растайтын құжаттарды алушылар тек уәкілетті операторларға ұсынады.

Құжаттарды тексеріп, қаражатты өтініш берушінің түпкі мақсатына аудару туралы шешімді уәкілетті оператор қабылдайды.

Егер алушы тұрғын үйге немесе емделуге зейнетақы жинақтарының пайдаланылғанын растайтын құжаттарды белгіленген мерзімде ұсынбаса, онда қаражат БЖЗҚ-дағы жеке зейнетақы шотына қайтарылады.

3) Айтқаныңыз, ең төменгі жеткіліктілік шегінен асатын зейнетақы жинақтарын мерзімінен бұрын алу болашақ зейнетақы мөлшеріне әсер ете ме?

Еліміздің жинақтаушы зейнетақы жүйесі ең алдымен азаматтарды зейнеткерлікке шыққаннан кейін қамтамасыз етуге бағытталған. Отандастарымыздың зейнетақы жинақтары зейнетақы жарналары, сондай-ақ зейнетақы активтері бойынша инвестициялық табыс есебінен қалыптастырылады. Болашақ зейнетақы деңгейіне жарналардың жүйелілігі мен мөлшері, сондай-ақ зейнетақы активтерінің инвестициялық кірістілігі әсер етеді.

БЖЗҚ-дан зейнетақы жинақтарын алу болашақ зейнетақы төлемдерінің мөлшері мен кезеңінің азаюына себеп болады. Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, зейнетақы қаражатын мерзімінен бұрын алу туралы шешім қабылдамай тұрып, зейнеткерлік жасқа жеткенде қандай зейнетақы алатыныңызды шешіп, өзіңіз үшін басымдықтарды анықтауыңыз керек. Болашақ зейнетақының мөлшерін білу үшін Сіз зейнетақының неден құралатынын көрсететін болжамды зейнетақы калькуляторын пайдалана аласыз. Оны үш сценарий бойынша есептейді: пессимистік, шынайы және оптимистік, бұл салымшыға нақты инвестициялық кірістің болжамды деңгейін ескеретін барлық мүмкін нұсқалармен танысуға көмектеседі. Сонымен қатар, бұл құрал әрбір салымшыға болашақ зейнетақы

мөлшерінің мерзімінен бұрын пайдаланылған және пайдаланылмаған жағдайда қандай болатынын есептеуге көмектеседі. "Зейнетақы калькуляторы" қызметімен БЖЗҚ сайтында немесе мобильді қосымшасында толығырақ танысуға болады.

Естеріңізге сала кетейік, ең төменгі жеткіліктілік шегі (ТЖШ) - бұл ең төменгі зейнетақы мөлшерінен төмен емес (ең төменгі базалық зейнетақы төлемін ескере отырып) ай сайынғы төлемді қамтамасыз ету үшін қажетті зейнетақы жинақтарының ең төменгі мөлшері. Басқаша айтқанда, ең төменгі жеткіліктілік шегі - бұл салымшы зейнеткерлік жасқа толған кезде ең төменгі зейнетақы мөлшерінен кем емес зейнетақы төлемдерін (мемлекеттік бюджеттен ең төменгі базалық зейнетақы төлемін ескере отырып) алуы үшін шотта қалуы тиіс ең төменгі көрсеткіш.

4) Зейнетақы жинақтары мен инвестициялық кіріс неден тұрады? Неліктен инвестициялық кіріс өзгереді?

БЖЗҚ-ның әр салымшысының зейнетақы жинақтары оның зейнетақы шотына түсетін жарналар мен инвестициялық кірістерден құралады. БЖЗҚ барлық жинақтардың есебін жүргізеді, ал ҚР ҰБ мен салымшы таңдаған инвестициялық портфельді басқарушы (ИІБ) оларды басқарады. Табыс алу мақсатында зейнетақы активтері елдегі және шетелдегі әртүрлі валютадағы түрлі қаржы құралдарына инвестицияланады. Инвестициялық кіріс әртүрлі көздерден құралады: бағалы қағаздар (салымдар және басқа операциялар) бойынша сыйақы түріндегі кірістер; қаржы құралдарын нарықтық және валюталық қайта бағалау түріндегі кірістер; сыртқы басқарудағы активтер бойынша кірістер және т. б.

Қаржы нарықтарындағы жағдай бағалы қағаздар (салымдар және басқа операциялар) бойынша сыйақы, қаржы құралдарын нарықтық және валюталық қайта бағалау, сыртқы басқарудағы активтер бойынша табыстарға және т. б. әсер ететін экономикалық, саяси және басқа факторлардың әсерінен өзгеруі мүмкін. Сондықтан кейде инвестициялық кіріс он да, теріс те болуы мүмкін. Бұл зейнетақы жинақтарының жалпы сомасына уақытша әсер етеді. Инвестициялық қызметтің нәтижелерін орта және ұзақ мерзімді кезең аралығында бағалаған жөн.

Зейнетақы активтерін инвестициялық басқару мен есепке алудың бүкіл жүйесі ашық – әрбір салымшы өзінің инвестициялық табысын epnf.kz сайтында немесе мобильді қосымшадағы жеке кабинетте 24/7 режимінде көре алады.

5) ҚР қолданыстағы Салық кодексіне жеке табыс салығын өндіріп алу мерзімдеріне қатысты қандай өзгерістер енгізілді?

Қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес тұрғын үйге немесе емделуге біржолғы зейнетақы төлемдерін (БЗТ) пайдаланған кезде салымшы жеке табыс салығын (ЖТС) өз қалауына қарай төлей алады: БЗТ алған кезде бірден немесе зейнетақыға дейін кейінге қалдырып төлеу. Сонымен қатар, 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап мұндай тұлғалардың БЗТ түріндегі салық салынатын табысына стандартты салық шегерімдері (882 АЕК шегінде) қолданылады. Бұл осы санатқа жататын алушылар БЗТ алған күннен бастап үш жыл ішінде ЖТС қайта есептеу мен өтеуді қолдану үшін БЖЗҚ-ға тиісті өтінішпен және растайтын құжаттармен жүгіне алатынын білдіреді. Алайда, БЗТ-ны 2021-2022 жылдары алған азаматтар түрлі себептермен бұл мүмкіндікті пайдалана алмады. Енді ҚР Салық кодексіне өзгерістер мен толықтырудардың енгізілуіне байланысты 2025 жылғы 15 шілдеден бастап жеке тұлғалардың осындай өтініштері үшін белгіленген талап қою мерзімі 3 жылдан 5 жылға дейін ұлғайтылды. Бірақ бұл ереже тек 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін қолданылады, өйткені 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап жаңа Салық кодексі күшіне енеді. Онда ЖТС-ты қайтару үшін көзделген мерзім – 3 жыл. Сондықтан ЖТС қайтаруға құқығы бар адамдарға құжаттарын 2025 жылы тапсырып үлгеру туралы кеңес береміз.

6) ЖТС-ты қайта есептеп, қайтарып алуға кімнің құқығы бар?

Салық салынатын табыс пен ЖТС-ты қайта есептеуге құқығы бар жеке тұлғалардың тізбесі қолданыстағы Салық кодексінде айқындалған. Бұл бірінші, екінші немесе үшінші топтағы мүгедектер, мүгедек балалардың ата-аналарының немесе қамқоршыларының бірі, бала асырап алушылардың бірі, жетім балалардың асырап алушы ата-аналары, соғыс ардагерлері және басқа санаттар. Мұндай азаматтардың толық тізбесі Салық кодексінің 346-бабында көрсетілген. ЖТС қайтаруға қажетті құжаттарды беру мерзімі үш жылдан бес жылға дейін ұзартылды. Алайда, ол 2025 жылдың 31 желтоқсанында аяқталады, өйткені 1 қаңтардан бастап жаңа Салық кодексі күшіне енеді. Сондықтан БЖЗҚ-ның жақын жердегі филиалына барып, өтінішіңіз пен қажетті құжаттарды тапсыру қажет. Қайта есептелгеннен кейін ақша сіздің зейнетақы шотыңызға қайтарылады.

7) Егер біржолғы зейнетақы төлемдерін алған кезде кейінге қалдырылған ЖТС таңдалса, 2026 жылдан бастап ЖТС-тың жойылуына байланысты зейнетақы жинақтары осы сомаға ұлғая ма?

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап ҚР жаңа Салық кодексінің енгізілуіне байланысты:

- алушы Қазақстан Республикасының резиденті болса, ЖТС зейнетақы төлемдерінің барлық түрлерінен ұсталмайды, оның ішінде БЗТ да бар.
- Өзгерістер сондай-ақ 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап тұрғын үйге/емделуге алынған БЗТ-дан зейнеткерлікке шыққанға дейін кейінге қалдырылған салықтар бойынша міндеттемелердің күшін жоюды қамтиды. Бірақ бюджетке бұрын төленген салықтарды қайтару көзделмеген.

Алайда кейінге қалдырылған ЖТС-тың күшін жою - алуға болатын қолжетімді соманы қоса алғанда, МЗЖ/МКЗЖ есебінен зейнетақы жинақтары сомасының ұлғаюы деген сөз емес. Бұл кейінге қалдырылған ЖТС сомасы есептен шығарылатынын және салымшының ЖТС бойынша мемлекет алдында берешегі болмайтынын білдіреді.

Естеріңізге сала кетейік, 2026 жылғы 1 қаңтарға дейін БЗТ алу кезінде ЖТС ұстап қалудың екі тәсілі қолданылады: БЗТ алған кезде бірден төлеу және зейнетақы алғанға дейін кейінге қалдыру (барлық пайдаланылатын зейнетақы жинақтарының 10%-ы алушы зейнеткерлікке шыққаннан кейін ұсталады. Бұл ретте салық сомасы тең бөліктерге бөлінеді және 16 жылдан аспайтын мерзім ішінде алушының ай сайынғы зейнетақы төлемдерінен шегеріледі). ЖТС-ты қалай ұстау керектігін уәкілетті операторға өтініш берген кезде БЗТ алушы ғана шешеді.

«БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы.

ЭКОЖАҒАЛЫҚТАР

ЭКОНОВОСТИ

ПРОСТОЙ СПОСОБ СОЗДАТЬ НОВОГОДНЕЕ НАСТРОЕНИЕ: 5 АРОМАТОВ

Праздничная атмосфера создается посредством не только декора, но и ароматов.

Хвоя

Если отсутствует возможность поставить живую ель или сосну, можно купить лапник или создать праздничную атмосферу посредством свечей и диффузоров с хвойными запахами.

Корица и специи

Аромат корицы ассоциируется с выпечкой, горячими напитками и зимними лакомствами. В комбинации с имбирем, анисом и гвоздикой он станет символом тепла и уюта.

Цитрусовые

Аромат мандаринов и апельсинов вызывает ностальгию по детству. Он наполнит дом свежестью, радостью и предвкушением праздника.

Ваниль

Сладкий и нежный аромат ванили комбинирует в себе новогоднюю выпечку и элементы ароматерапии. Он хорошо сочетается с яблочным и коричным запахом.

По материалам gismeteo.ru,
фото © Shutterstock/FOTODOM.

Құрылтайшы -
Қызылорда
облыстық
«Сыр Табиғаты»
занды тұлғалар
Ассоциациясы

Редактор
Акбота Абеннова

Газет Қазақстан
Республикасы
инвестициялар және
даму Министрлігі
байланыс,
ақпараттандыру және
Ақпарат Комитетінде
қайта тіркелген.

Тіркеу куәлігі
№15905-Г, 25.03.2016ж.

Жекеленген
авторлардың пікірі
редакция көзқарасын
білдірмейді,
қолжазбалар
қайтарылмайды.
«Сыр Табиғаты»
газетінде жарияланған
мақала көшіріліп
басылса, сілтеме
жасалуы міндетті.

Жарнама және
хабарландыру мәтіні
мен мазмұнына
редакция жауап
бермейді.

Газет редакцияның
компьютер
орталығында теріліп,
беттеліп, «ASU» баспа
үйі» ЖШС сенімгерлік
басқаруындағы
«Сыр медиа» ЖШС
баспаханасында
басылды.
Тел: 8(7242) 40-06-68

Газеттің басылу
сапасына баспахана
жауапты.

Офсеттік басылым.
Көлемі 2 баспа табақ.

Жазылу индексы - 68116

Редакцияның
мекен-жайы:
Қызылорда қаласы,
Қайнарбаев көшесі, №33.
Толық мәлімет алу үшін:
8-777-563-76-92
телефонына хабарласуға
болады.

E-mail: syr.tabigaty@gmail.com

Басылым апта
сайын жарық
көреді

Тапсырылыс
№ 2191

Таралым 500

ТОО «КазЭкосистемс»

(гослицензия 01259 №0042510
от 25.09.2008 г.) представляет
следующие виды услуг в области
охраны окружающей среды:

- Оказание консультационных услуг в области охраны окружающей среды
- Составление и содействие в подаче заявления о намерении деятельности в уполномоченный орган в области ООС
- Организация в проведении общественных слушаний
- Подготовка отчета о возможных воздействиях при оценке воздействия на окружающую среду
- Подготовка послепроектного анализа отчета о возможных воздействиях
- Составление заявления на получение экологического разрешения на воздействие, в том числе:
 - Составление программы управления отходами для I и II категории
 - Составление программы производственного экологического контроля (ПЭК)
- Составление паспорта опасного отхода
- Составление проекта плана мероприятий по охране окружающей среды
- Разработка раздела «Охрана окружающей среды» в составе проектной документации при подготовке декларации для III и IV категории
- Составление отчета производственного экологического контроля
- Составление отчетов производственного экологического контроля
- Подготовка и содействие в подаче декларации о воздействии на окружающую среду для III категории
- Составление квартальных отчетов, согласно условий экологического разрешения, статистических отчетов, налоговых отчетов по форме 870.00.
- Консультация и содействие в формировании пакета документов для получения лицензии для юридических лиц, занимающихся деятельностью по переработке, обезвреживанию, утилизации и (или) уничтожению опасных отходов.

Наш адрес: г. Кызылорда,
ул. Байтурсынова, 48.
эл.адрес kazecosystems@mail.ru
тел. 8 7242 27 52 99

КАК ПРОВЕРИТЬ НОВОГОДНИЕ ИГРУШКИ ПЕРЕД ПОКУПКОЙ?

Дизайнер С.Косарева дала рекомендации по выбору елочных украшений.

По ее словам, в первую очередь нужно обращать внимание на безопасность новогоднего декора для всех домочадцев. При наличии малышей или питомцев не следует выбирать игрушки из стекла из-за их повышенной хрупкости, информирует «Лента».

Следует отказаться от декора, имеющего странный запах. А если после протирания игрушки салфеткой на ней остаются следы краски, от такой покупки желательно отказаться. Не забывайте проверять прочность креплений игрушек.

От пластиковых игрушек можно отказаться, заменив их деревянным, льняным или шерстяным декором.

Кроме того, нужно обращать внимание на маркировку украшений и покупать их у надежных продавцов. Качественный товар имеет упаковку или наклейку, на которой указаны сведения о стране и месте производства, наличии сертификатов, подытожила специалист.

По материалам gismeteo.ru,
фото © Shutterstock/FOTODOM.

ПРИБРЕТАЙТЕ ПОДПИСКУ И ПОЛУЧАЙТЕ СВЕЖИЕ ВЫПУСКИ ГАЗЕТЫ ПО ЭЛЕКТРОННОМУ АДРЕСУ

syr.tabigaty@gmail.com
www.syrtabigaty.kz

Наш адрес: г.Кызылорда, ул.Кайнарбаева, 33
+7 777 563 76 92

